

**CONGREGATIO
DE INSTITUTIONE CATHOLICA
(De Seminariis atque Studiorum Institutis)**

Congregio de Institutione Catholica (De Seminariis atque Studiorum Institutis), postulatione attenta Rev.mi Rectoris Pontificii Instituti Orientalis in Urbe; perpensa CONVENTIONE die XVIII mensis Maii, a.D. MCMXCV inter Exc.mum Episcopum Haidudoroghensem et eundem Rectorem inita; cum compererit in Instituto Superiore Theologiae Graeco-Catholicae Haidudoroghensi sub titulo Sancti Athanasii, traditarum disciplinarum rationem canonicis normis conformari et cum diligentia promoveri, petitionem memorati Rectoris libenter excipiens, idem

INSTITUTUM THEOLOGICUM HAIUDUDOROGHENSE

Facultati Studiorum Ecclesiasticorum Orientalium
in Pontificio Instituto Orientali Urbis vigenti

A F F I L I A T U M

pro munere hoc Decreto ad quinquennium experimenti gratia constituit declaratque, collata Facultati potestate academicum Studiorum Ecclesiasticorum Orientalium BACCALAUREATUS gradum iis alumnis conferendi, qui, paescriptum studiorum curriculum (can. 348 CCEO) feliciter emensi, specialia paricula sub ductu et auctoritate eiusdem Facultatis rite superaverint; servatis de iure servandis, in primis peculiaribus NORMIS ad affiliationem exsequendam, ab utraque parte subsignatis et ab hac Congregatione approbatis; contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Roma, ex aedibus eiusdem Congregationis, die XXVI mensis Maii, a.D. MCMXCV.

Pius Card. Laghi
praefectus

Josephus Saraiva Martins
A secretis

**A KATOLIKUS NEVELÉS
(a Szemináriumok és Oktatási Intézmények)
KONGREGÁCIÓJA**

A Katolikus Nevelés (a Szemináriumok és Oktatási Intézmények) Kongregációja, figyelembe véve a Rómában működő Pápai Keleti Intézet főtisztelendő rektorának kérését, és alaposan megvizsgálva a hajdúdorogi megyéspüspök és ugyanezen rektor között 1995. május 18-án kötött megállapodást, miután úgy találta, hogy a Szent Atanázról elnevezett Hajdúdorogi Görög Katolikus Hittudományi Főiskolán a tanulmányi rend megfelel a kánoni előírásoknak és szorgalommal halad, szívesen fogadta el az említett rektor kérését, és tiszténél fogva ezen határozattal öt éves próbaidőre a

HAJDÚDOROGI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLÁT

a Rómában működő Pápai Keleti Intézet
Keleti Egyházi Tudományok Fakultásának

AFFILIÁLT INTÉZETÉVÉ

teszi és nyilvánítja, megadva ennek a Fakultásnak a felhatalmazást, hogy a Keleti Egyházi Tudományok BAKKALAU-REÁTUSÁT megadja azoknak a növendékeknek, akik az előírt tanulmányi rendet (CCEO 348. kán.) sikeresen végigjárták, a szigorlatokat ugyanezen Fakultásnak a vezetése és tekintélye alatt szabályosan letették. Meg kell tartani minden kánoni előírást, mindenekelőtt az affiliáció végrehajtásához előírt sajátos NORMÁKAT, amelyeket mindkét részről aláírtak, és ez a Kongregáció jóváhagyott, kizárva minden ellentétes intézkedést.

Kelt Rómában, a Kongregáció székházában, 1995. május 26-án

Pio Laghi bíboros
prefektus

Josephus Saraival Martins
titkár

É V N Y I T Ó

Eccellenza Reverendissima,

Ho accolto con viva soddisfazione la notizia della solenne inaugurazione dell'anno accademico della Scuola Superiore di Teologia Greco-Cattolica dell'Eparchia di Hajdudorog, che si terrà il prossimo 8 settembre. L'evento è reso particolarmente significativo dal fatto che vi sarà pubblicamente annunciata l'affiliazione della Scuola al Pontificio Istituto Orientale. Mons. Claudio Gugerotti, Ufficiale di questa Congregazione, la rappresenta in tale fausta circostanza.

Desidero esprimere le più vive felicitazioni dell'intero Dicastero, e in particolare dell'Ecc.mo Segretario, del Sotto-Segretario e mie personali, per il felice esito dell'impegno intelligente e perseverante, con il quale l'Eccellenza Vostra Reverendissima e gli stimati collaboratori hanno operato perché la natura e la serietà degli studi potesse meritare alla Scuola l'alto riconoscimento. A ciò ha offerto un apporto decisivo il Pontificio Istituto Orientale, in particolare nella persona del Rev.mo P. Clarence Gallagher, S.I., che ne fu illuminato Rettore ed ha garantito guida, appoggio e consiglio all'iniziativa.

Questo Dicastero ha, per parte sua, ritenuto eccellente il progetto e ne ha ben volentieri appoggiato l'iter presso la Congregazione per l'Educazione Cattolica che, con apprezzato spirito di collaborazione, ha voluto renderla partecipe degli sviluppi della procedura. All'Em.mo Cardinale Pio Laghi, Prefetto di quel Dicastero, e all'Ecc.mo Mons. José Saraiva Martins, Segretario, che lo rappresenta, va la riconoscenza comune di quanti amano l'Oriente cristiano ed operano per una sua sempre ulteriore fioritura.

Ritengo che l'odierno evento rivesta un'importanza tutta particolare per quattro ragioni principali.

Anzitutto perché, come più volte ha avuto modo di sottolineare il Santo Padre, l'investimento nel settore formativo costituisce una scelta privilegiata, se si vuol guardare con lungimiranza allo sviluppo delle Chiese Orientali. Garantendo l'incre-

mento della formazione infatti, si assicura una crescita ben compaginata, solidamente e coscientemente radicata, dell'intera comunità ecclesiale.

In secondo luogo perchè le modalità di tale impegno rappresentano il punto di arrivo di ogni progetto di formazione, al quale incessantemente si ispira lo sforzo di questo Dicastero: garantire che la migliore preparazione per i candidati al sacerdozio o per laici impegnati avvenga nel luogo stesso ove vive ed opera la Chiesa „sui iuris” alla quale essi dovranno prestare il proprio servizio. Solo così infatti si riscontrano le condizioni ideali per una completa formazione, che offra i migliori strumenti culturali e, ad un tempo, faccia presente al processo educativo quella presenza organica di vita ecclesiale che è determinante per la formazione stessa, e va dalla liturgia all'impegno pastorale. Questo rimane l'ideale da raggiungere anche per quelle Chiese orientali che ancora non sono in grado di provvedervi completamente con strutture proprie.

In terzo luogo il fatto che tale esito si sia avuto per una Chiesa che ha ultimamente ritrovato la sua libertà di espressione, è ottimo auspicio per uno sviluppo simile di ogni altra Chiesa „sui iuris” che si trova in analoga situazione ed offre uno stimolo alla Scuola Superiore di Hajdudorog perché operi al servizio di tale più ampio sviluppo.

Infine l'affiliazione al Pontificio Istituto Orientale mette in rilievo ideale il carattere orientale della teologia e, in generale, dell'intera formazione assicurata dalla Scuola Superiore e dal Seminario di codesta Eparchia. Non è affatto indifferente, ed è anzi indispensabile, che l'impostazione degli studi e la crescita spirituale di quanti si preparano al sacerdozio o all'insegnamento teologico nelle Chiese orientali cattoliche si sviluppino in piena coerenza e continuità con il patrimonio orientale, come tra l'altro ha recentemente ribadito con forza e chiarezza il Santo Padre nella Lettera Apostolica „Orientale Lumen”. Ciò si potrà realizzare cercando metodi e programmi sempre meno frammentari, e più integrati e globali, anche quale privilegiato settore di collaborazione ecumenica.

Per queste ragioni il rafforzamento della Scuola Superiore di Teologia Greco-Cattolica di Hajdudorog mediante l'affiliazio-

Affiliáció

ne al Pontificio Istituto Orientale segna un progresso qualitativo non solo all'interno di una singola Eparchia, ma dell'intero corpo delle Chiese Orientali.

Con queste convinzioni, nel porgere all'Eccellenza Vostra e a quanti operano nell'Istituto accademico e nel Seminario l'augurio migliore di ogni successo, affido alla Santissima Madre di Dio, nella festa liturgica della sua Natività, la protezione dell'intrapresa e benedico di cuore i fedeli di codesta Eparchia e tutti i presenti al solenne atto accademico.

Achille Card. Silvestrini
prefetto

Excellenciás Püspök Úr!

Őszinte meglepéssel fogadtam a Hajdúdorogi Egyházmegye Görög Katolikus Hittudományi Főiskolájának ünnepélyes tanévnyitójáról szóló értesítést, amelyet e hó szeptember 8-án tartanak. Ez az esemény azért kiemelkedő jelentőségű, mert ennek során kerül nyilvánosan is kihirdetésre a Hittudományi Főiskolának a Pápai Keleti Intézethez történő affiliációja.

A Keleti Kongregációt Monsignore Claudio Gugerotti, a Kongregáció tisztviselője képviseli ezen a jeles alkalommal.

Az egész dikasztérium, és különösen is annak Excellenciás Titkára, másod-titkára, valamint személyesen a magam nevében is szeretném kifejezni legigazibb elismerésemet annak az ésszerű és kitartó fáradozásnak az eredményes kimenetelért, amellyel a Főtisztelendő Püspök Úr és igen tisztelt munkatársai azon munkálkodtak, hogy a tanulmányok természete és komolysága érdemessé tegye a Főiskolát a magas elismerésre. Ehhez döntő módon járult hozzá a Pápai Keleti Intézet, s különösen is annak kiváló Rektora, Főtisztelendő Clarence Gallagher jezusita atya, aki vezetéset, támogatást és tanácsot nyújtott a kezdeményezéshez.

Ez a Dikasztérium a maga részéről kitűnőnek találta a tervet és szívesen egyengette annak útját a Katolikus Nevelési Kongregációja felé, amely – az együttműködés elismerésére méltó

tó lelkületével tevékeny résztvevőként vett részt az eljárás lebonyolításában. Eminenciás és Főtisztelendő Pio Laghi bíboros, a szóbanforgó Dikasztérium Prefektusa, valamint az őt képviselő Excellenciás és Főtisztelendő Mons. José Saraiva Martins Titkár Úr felé nyilvánuljon ki mindazok egyöntetű hálája, akik szeretik a Keleti Kereszténységet és annak mind tökéletesebb felvirágzásáért munkálkodnak.

Úgy vélem, ez a mai esemény négy fő ok miatt érdemel egészen kitüntetett figyelmet.

Mindenekelőtt azért, mert – ahogy azt a Szentatya többször kiemelte –, a képzés területén történő előrelépésnek kiemelt helye van, amennyiben a Keleti Egyházak fejlődését széles látókörrel nézzük. Biztosítva a képzés fejlesztését, valójában az egész egyházi közösség határozottan és tudatosan megalapozott, jól megtervezett növekedését biztosítjuk.

Másodszor azért, mert ennek a fáradozásnak eredményei azon beérkezési pontot jelölik ki – bármilyen képzésről legyen szó –, amelyre ezen Dikasztérium erőfeszítése folyamatosan irányul: biztosítani azt, hogy a papjelöltek és a laikus munkatársak számára kell majd nyújtaniuk sajátos szolgálatukat. Valójában csak így teremthetők meg az ideális feltételek egy olyan teljes képzést illetően, amely a legjobb kulturális eszközöket nyújtja, s ezzel egyidőben a tanulmányi folyamat számára jelenvalóvá teszi az egyházi élet azon organikus valóságát, amely meghatározó magának a formációnak a számára, és a liturgiától egészen a pasztorális munkáig terjed. Ez az ideális elérendő cél azoknak a Keleti Egyházaknak a számára is, amelyek még nincsenek abban a helyzetben, hogy mindenestül éljenek saját struktúráikkal.

Harmadik helyen azt a tényt emelném ki, hogy a mai esemény egy olyan Egyház sikere, amely a közelmúltban találta meg újra a szabadságot, hogy kifejezze saját magát, s ez a legjobb lökést adhatja minden más hasonló helyzetben lévő „sui iuris” Egyház számára egy hasonló fejlődést illetően. Ezek viszont bátorítást nyújtanak a Hajdúdorogi Egyházmegye Főiskolájának, hogy munkálkodjon ennek a minél szélesebb fejlődésnek a szolgálatában.

Végül a Pápai Keleti Intézethez történő affiliáció ragyo-

gón kiemeli a teológiának és általánosságban, a szóbanforgó Egyházmegye Főiskolája és Szemináriuma által biztosított teljes papi formáció keleti jellegét. Egyáltalán nem közömbös, sőt kimondottan szükséges, hogy a tanulmányok végzése és a lelki fejlődés azok számára, akik a papságra vagy a teológiai oktatásra készülnek a keleti katolikus egyházakban, a keleti örökséggel teljes összhangban és folytonosságban bontakozzanak ki, amint azt többek között legutóbb a Szentatya is határozottan és világosan megerősítette az „Orientale Lumen” apostoli levelében.

Ez úgy valósulhat meg, ha nem töredékes programokat és módszereket keresünk, hanem teljesebbeket és globálisabbakat, amely az ökumenikus együttműködésnek is kitüntetett területe.

Ezen okok miatt a Hajdúdorogi Egyházmegye Görög Katolikus Főiskolájának a Pápai Keleti Intézethez történő affiliációja révén történő megerősödést jelent nemcsak egy egyedüli egyházmegye egésze számára, hanem a keleti Egyházak egész területén belül is.

Ebben a meggyőződésben, kívánva Excellenciádnak és mindazoknak, akik a Hittudományi Főiskolán és a Szemináriumban munkálkodnak, legjobb eredményeket, Isten legszentebb Anyjának közbenjárását kérem születésének liturgikus ünnepén, és szívből küldöm áldásomat az Egyházmegye híveire és az ünnepélyes akadémiai aktus minden résztvevőjére.

Achilles Silvestrini
bíboros-prefektus

Eminenza, Autorità Accademiche, Illustri Professori e alunni, Signori e Signore!

Sono particolarmente lieto di porgere il mio più cordiale saluto a tutti voi qui convenuti per inaugurare ufficialmente l'inizio dell'anno accademico dell'Istituto Superiore di Teologia Greco-Cattolico di Nyiregyháza.

Desidero ringraziare vivamente l'Ecc.mo Vescovo di Hajdudorog per avere cortesemente invitato la Congregazione per l'Educazione Cattolica a partecipare a questa inaugurazione, e mi è gradita la circostanza per esprimere l'apprezzamento della medesima Congregazione a questa Eparchia per l'impegno che intende svolgere in vista della promozione della cultura teologica, in collegamento con il Pontificio Istituto Orientale di Roma.

Il nostro Dicastero ha concesso volentieri l'affiliazione di questo Istituto Teologico al Pontificio Istituto Orientale con suo decreto in data 26 maggio scorso. Si tratta di un fatto senza dubbio di grande importanza, perché tende a promuovere una formazione teologica approfondita del clero e dei fedeli di rito greco-cattolico, coronata con il grado accademico del Baccalureato.

L'esperienza accademica del Pontificio Istituto Orientale sarà certamente di grande aiuto per assicurare a questo Istituto Teologico un'attività educativa adeguata ai compiti ai quali è destinato, a vantaggio non solo di questa Eparchia, ma anche di tutti i fedeli di rito greco-cattolico presenti in Ungheria.

La Chiesa ungherese, che con la benemerita Facoltà Teologica di Budapest, attualmente inserita nell'Università Cattolica „PAZMANY PETER” dà un valido contributo alla formazione e riflessione teologica da più di tre secoli, oggi con l'Istituto Teologico di questa città, si arricchisce di un Centro teologico con tradizione orientale.

Il ricco patrimonio teologico delle Chiese orientali trova in questo Istituto un luogo di valorizzazione e di promozione. S. Atanasio, al quale esso è dedicato, costituisce un forte richiamo a tale tradizione, e, nello stesso tempo, è, per gli studenti e i docenti, un illustre esempio di severa dedizione allo studio del

messaggio cristiano e di inconcussa fedeltà alla Chiesa.

L'Istituto Teologico di questa città, illuminato dalla figura di S. Atanasio e corroborato dall'esperienza accademica del Pontificio Istituto Orientale di Roma, potrà essere certamente di beneficio a tutta la Chiesa d'Ungheria, che in questo momento è impegnata a dare nuovo vigore alla tradizione culturale cattolica del Paese e alla evangelizzazione.

Il Signore avvalori con la sua benedizione questi fervidi auguri che oggi ho l'onore di rivolgere a questo Istituto Teologico e a ciascuno di voi.

Nyíregyháza, 8 settembre 1995.

+ Mons. José SARAIVA MARTINS
Segretario della Congregazione
per l'Educazione Cattolica

Bíboros Úr! Elöljáró Urak! Professzor Urak és Hallgatók!
Hölgyeim és Uraim!

Különösen is boldog vagyok, hogy legszívélyesebb üdvözléteimet fejezhetem ki Önöknek, akik összejöttek a Nyíregyházi Görög Katolikus Hittudományi Főiskola hivatalos tanévnyitójára. Hálásan meg kívánom köszönni a hajdúdorogi püspök úrnak, hogy szívélyesen meghívta a Katolikus Nevelési Kongregációt erre az évnyitóra. Nekem jutott a feladat, hogy kifejezzem ugyanezen Kongregáció nagyrabecsülését az egyházmegye iránt azért a feladatért, amit a teológiai kultúra fejlesztése terén kíván kifejtteni a Római Pápai Keleti Intézettel karöltve.

Dikasztériumunk szívesen járult hozzá ennek a Hittudományi Főiskolának a Pápai Keleti Intézettel való affiliációjához, május 26-án kelt dekrétumával. Kétségtelenül nagy horderejű tényről van itt szó, hiszen a görög katolikus papság és hívek elmélyült teológiai képzésének előmozdítására törekszik, amit a baccalaureatus akadémiai fokozat koronáz meg.

A Pápai Keleti Intézet akadémiai tapasztalata biztosan nagy segítséget fog biztosítani ennek a Hittudományi Főiskolá-

nak, hogy olyan nevelési aktivitást fejtsen ki, amely megfelel azoknak a feladatoknak, amelyekre rendeltetett, nem csak az egyházmegye, hanem a Magyarországon jelenlévő összes görög katolikus hívő javára.

A magyar egyház – amely a nagynevű budapesti Hittudományi Karral, ami jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem keretében működik, több mint három évszázada tényleges feladatot ad a teológiai képzésnek és elmélyülésnek – ma ezen város Hittudományi Főiskolájával egy keleti teológiai központtal gazdagodik.

A keleti egyházak gazdag teológiai öröksége ebben az Intézetben olyan helyet talál, ahol ezt meg lehet valósítani és el lehet mélyíteni. Szent Atanáz, akinek nevét viseli, erős kihívást jelent ezen hagyomány iránt, s ugyanakkor a hallgatóknak és tanároknak kiváló példát ad a keresztény örömhír elmélyült tanulmányozására és az egyházhoz való megingathatatlan hűségre.

Ezen város Hittudományi Főiskolája – Szent Atanáz alakjával megvilágosítva és a Római Pápai Keleti Intézet akadémiai tapasztalásával megerősítve – biztosan az egész magyar egyház javát szolgálhatja, amely most azon fáradozik, hogy új életet adjon az ország katolikus kulturális hagyományának és az evangelizációnak.

Az Úr erősítse meg az ő áldásával ezt a szívbőljövő jókívánságot, amit ma a Hittudományi Főiskola és Önök felé kifejezhetek!

Nyíregyháza, 1995. szeptember 8.

Mons. José Saraiva Martins
a Katolikus Nevelési Kongregáció titkára